

РЕШЕНИЕ

№ 1095

гр. Варна, 06.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, II СЪСТАВ, в публично заседание на
тринадесети септември през две хиляди двадесет и трета година в следния
състав:

Председател: Цвета Павлова

Членове: Пламен Ат. Атанасов
Деница Добрева

при участието на секретаря Мая М. Петрова
като разгледа докладваното от Деница Добрева Въззивно гражданско дело №
20233100501218 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството по делото е образувано по въззивна жалба вх.№
26332/06.04.2023г., подадена "ДЗИ-Общо застраховане" ЕАД със седалище
гр. София, срещу решение №753/07.03.23г., постановено по гр.д.№5311/22г.
на ВРС, с което е осъдено „ДЗИ – ОБЩО ЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД, ЕИК
121718407, със седалище и адрес на управление гр. София, р-н Триадица, бул.
Витоша, № 89Б, да заплати на М. И. М., ЕГН *****, с адрес гр. В*****,
сумата от 15500 лева /петнадесет хиляди и петстотин лева/, представляваща
дължимо застрахователно обезщетение съгласно договор за застраховка
„Каско” на МПС, сключен със застрахователна полица № 440121031005306 от
28.01.2021г. за причинени имуществени вреди по договор за застраховка
"Каско+" за настъпил риск "кражба" на лек автомобил „Опел Каскада” с рег.
№ *****, ведно със законната лихва върху нея от датата на подаване на
исквата молба -28.04.2022г. до окончателното плащане, на основание чл.
405, ал. 1 от КЗ.

В жалбата въззивникът е навел оплаквания за неправилност и
необоснованост на решението. Оспорва се извода на първоинстанционния съд

относно наличието на покрит от въззивника риск „кражба“ по договор за имуществено застраховане „Каско“. За да достигне до извода за настъпил риск, ВРС се е позовал единствено на твърденията на ищеца и на постановлението за спиране на наказателното производство, което обаче отново е базирано на същите твърдения. С оглед на изложеното настоява за отмяна на решението и отхвърляне на иска.

В срока по чл. 263 ГПК въззиваемата страна М. И. М., чрез адв. А. депозира писмен отговор, с който поддържа становище за законосъобразност и обоснованост на обжалваното решение. Счита, че събраните по делото гласни доказателства установяват настъпилия риск, включително, че автомобилът е бил заключен преди установяване на кражбата. Акцентира, че правилно съдът е приел, че положените от ищеца усилия не са в състояние да предотвратят противозаконното отнемане на имуществото. От друга страна ответникът не се е позовал на умишлени действия на застрахования собственик, поради счита, че прякото доказване на обстоятелства, настъпили в отсъствие на застрахования, не могат да му се възложат. Настоява за потвърждаване на решението.

В съдебно заседание страните въззивникът "ДЗИ-Общо застраховане" ЕАД не изпраща законен или упълномощен представител. С нарочна молба поддържа жалбата.

Въззиваемият М. И. М., не се явява в съдебно заседание. Представява се от адв. А., който поддържа становището по отговора на въззивната жалба.

За да се произнесе по спора, ВОС съобрази следното:

Производството пред ВРС е образувано по предявен иск от М. И. М. срещу "ДЗИ-Общо застраховане" ЕАД със седалище и адрес на управление гр. София, с правно основание чл.405 от КЗ за заплащане на сумата от 15500 лева /съобразно допуснатото изменение на иска в о.с.з. по реда на чл. 214 ГПК/, представляваща дължимо застрахователно обезщетение съгласно договор за застраховка „Каско“ на МПС, сключен със застрахователна полица № 440121031005306 от 28.01.2021г. за причинени имуществени вреди по договор за застраховка "Каско+" за настъпил риск "кражба" на лек автомобил „Опел Каскада“ с рег. № *****, ведно със законната лихва върху нея от датата на подаване на исковата молба /28.04.2022г./ до окончателното плащане.

Ищецът твърди, че на 28.01.2021г. между страните е сключен договор за застраховка „Каско+“ със застрахователна полица № 440121031005306 за лек автомобил „Опел Каскада“ с рег. № *****, собственост на ищеца, със срок на действие от 01.02.2021г. до 31.01.2022г. Към 06.10.2021г. застрахованият автомобил бил паркиран в гр. Варна, ул. "Морски звуци" № 2 срещу магазин за строителни материали. На 09.10.2021г. ищецът установил, че автомобилът липсва. По случая била образувана преписка по ДП № 424/2021г. по описа на Пето РУ при ОДМВР – Варна, което наказателно производство било спряно с Постановление с изх. № 14222/15.12.2021г. С уведомление с рег. № 0-92-3368/11.03.2022г. застрахователят отказал да заплати обезщетение поради липса на надлежно удостоверяване на настъпилия риск. С исковата молба ищецът оспорва се действителността на клаузите на т. 3.3. т. 3.6, т. 10.8 и т. 9.2 от ОУ, като се намират същите за нищожни, като противоречащи на закона.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК ответникът оспорва иска. Не оспорва, че между ответника и ищеца е сключено валидно застрахователно правоотношение по застраховка "Каско на МПС" за процесния автомобил. Оспорва да е настъпило застрахователно събитие, както и обстоятелствата, при които застрахованото имущество е изчезнало. Възразява, че ищецът не е предоставил вярна и точна информация за обстоятелствата, при които е настъпило застрахователното събитие съгласно чл. 363 от КЗ и т.3.3, 3.6 от Раздел 1 от ОУ.Твърди, че процесното МПС е било обект на престъпление и/или е било обявено за издирване от компетентните органи като противозаконно отнето в или извън страната към момента на сключване на застрахователния договор и анекса към него, което съгласно т. 9.2., Раздел 1 от ОУ изключва покритие по застраховката. Счита, че процесният автомобил не е бил стопанисван с грижата на добър стопанин, бил е оставен незаключен и небезопасен, вследствие на което е настъпила кражбата. Излага твърдения, че размера на претендираното застрахователно обезщетение е значително завишено и не съответства на средната пазарна стойност на вредите към деня на заявеното събитие, отделно че е налице надзастраховане.

Настоящият състав на Варненски окръжен съд, като съобрази предметните предели на въззивното производство, очертани в жалбата и отговора, приема за установено от фактическа страна следното:

Жалбата, инициирала настоящото въззивно произнасяне, е подадена в срок, от надлежно легитимирана страна, при наличието на правен интерес от обжалване, поради което е допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК - въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част. В обхвата на така посочените въззивни предели, ВОС намира обжалваното решение за валидно и допустимо. Произнасянето на ВРС съответства на осъдителната претенция с правно основание чл. 405, ал. 1 от КЗ, заявена за разглеждане.

По отношение неправилността на първоинстанционния съдебен акт, съобразно разпоредбата на чл. 269, ал. 1, изр.2 ГПК , въззивният съд е ограничен от посочените в жалбата оплаквания.

Пред въззивния съд фактическа обстановка, установена от районния съд, не се оспорва от жалбоподателя. От събраните в хода на първоинстанционното производство доказателства се установява наличието на сключен договор за имуществено застраховане на 28.10.2021г. по застраховка „Каско+“ със застрахователна полица № 440121031005306 от 28.01.2021г. за лек автомобил „Опел Каскада” с рег. № *****, собственост на ищеца, със срок на действие от 01.02.2021г. до 31.01.2022г. Не се спори между страните, че сключеният застрахователен договор „Каско“ с клауза „Пълно Каско“ покрива и риска “Кражба” съгл. чл.1.2. вр. чл. 9.1.22 от ОУ.

Пред настоящата инстанция спорът се концентрира върху въпросите дали е възникнало събитие, представляващо покрит риск – „кражба“, без въззивникът да се е позовал пред въззивния съд на изключения от покритието според ОУ. Следователно в рамките на така посочените предели пред въззивният съд е поставен единствено въпросът дали е осъществено застрахователното събитие, без да се твърдят, ако то е реализирано, основания за изключване на риска.

С оглед доказването на застрахователното събитие застрахованият ищец е ангажирал удостоверение № 460 000-4557/11.10.2021г., издадено от началника на пето РУ-гр.Варна в уверение на това, че на 06.10.2021 г. е подаден сигнал за противозаконно отнето МПС, за което е образувано ДП №424/2021 г. по описа на Пето РУ Варна. Приложено е още с Постановление

изх. № 14222/15.12.2021 г. на прокурор при РП – гр. Варна, с което ДП №424/2021 г. по описа на Пето РУ Варна, водено за извършено престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 12 НК. е спряно. Допълнително по делото са ангажирани гласни доказателства посредством разпита на свидетеля П. И.а П. от които се установява, че през м. 10.2021 г. ищецът паркирал автомобила си на паркинг в кв. Винаца в гр. Варна, като свидетелката присъствала при заключване на автомобила от него. След няколко дни свидетелката разбрала, че автомобилът е откраднат. Свидетелката споделя, че е управлявала автомобила и същият бил технически изправен.

„Кражбата“ на движима вещ/ в случая автомобил / като уреден в наказателния закон състав представлява противозаконно отнемане на вещта с намерение за своене. Фактът на осъществено престъпление е установим само с влязла в сила присъда на наказателен съд (чл. 300 от ГПК) или с решение на гражданския съд по чл.124, ал. 5 от ГПК в случаите, в които наказателно производство не може да бъде образувано или същото е прекратено. Същевременно образуването и движението на наказателното производство е в компетентността на органите на досъдебното производство, върху чиято дейност пострадалият от престъплението не може да влияе. За уреди колизията между нарочния императивен ред за установяване на престъпления, от една страна, и необходимостта от установяване на застрахователното събитие, което е и престъпление, поради което доказването му е извън възможностите на ползващото се от застраховката лице, КЗ в разпоредбата на чл. 345,ал. 7 е предвидил ограничение пред застрахователя за установяване на застрахователното събитие да изисква представяне на документи или други доказателства, за които документи или доказателства може да се направи разумна преценка, че нямат съществено значение за доказване на застрахователното събитие или за установяване на размера на вреда, както и такива документи или доказателства, за които може да се прецени, че съществува правна или фактическа пречка да бъдат осигурени. В съответствие с посочената уредба в приложимите към процесния договор за имуществено застраховане ОУ е предвидено, че за установяване на събитието „кражба“ ползващият се от застраховката представя служебна бележка от МВР за установяване на събитието (9.6.4). Именно с оглед обективните пречки пред застрахования да докаже факта на престъпление със съдебен акт, в ОУ е регламентиран и кратък срок за уведомяване на застрахователя след

узнаване на събитието (т.9.5.2), за да се обезпечи възможността на последния самостоятелно да изследва обстоятелствата около настъпване на риска.

В случая претендиращият обезщетението застрахован е представил пред застрахователя изискуемата служебна бележка по т. 9.6.4 от ОУ, издадена от началника на съответното РПУ. Отделно събраните гласни доказателствата, които съдът намира за преки и убедителни, също сочат на установена липса на застрахования автомобил. Ангажирането на други доказателства, освен че би противоречало на ОУ към договора, но така същото и би било в отклонение от забраната по чл. 345, ал. 7 КЗ да се изискват доказателства, за които съществува фактическа пречка да бъдат осигурени.

При отчитане на легалното определение на пар.1, т. 3 от ДР на КЗ за застрахователен риск, следва да се приеме, че законодателят е поставил акцент върху съществуващата вероятност от увреждане, съответно погиване на имущественото благо, осъществяването на която е несигурно, неизвестно и независимо от волята на застрахованото лице. Съответно и ограниченията пред рисковете следва да се търсят в насока целенасочено поведение на застрахования. При липса доводи, поддържани пред настоящата инстанция, за вина у застрахования за настъпване на събитието или за инсценировка, съдът преценява, че липсата на автомобила, която се установи безспорно по делото покрива поетия от ответния застраховател риск „кражба“.

Доколкото други доводи не са въведени с жалбата, включително и относно приетия за обоснован размер на вредите, обжалваното решение следва да се потвърди като правилно и законосъобразно.

С оглед изхода от спора и направеното искане, въззивникът следва да бъде осъден да заплати на въззиваемата страна сторените пред настоящата инстанция разноски за заплатено адвокатско възнаграждение. Възражението за прекомерност, което е релевирано своевременно, се явява частично основателно. Доколкото производството е протекло при едно открито съдебно заседание, в рамките на което въззиваемият не е представляван, и при което не са събирани доказателства, възнаграждението следва да се редуцира до сумата от 2100 лева с ДДС съгл. чл. 7, ал. 2, т. 3 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Мотивиран от изложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №753/07.03.23г., постановено по гр.д. №5311/22г. на ВРС.

ОСЪЖДА „ДЗИ – ОБЩО ЗАСТРАХОВАНЕ” ЕАД, ЕИК 121718407, със седалище и адрес на управление гр. София, р-н Триадица, бул. Витоша, № 89Б **ДА ЗАПАТИ** на М. И. М., ЕГН *****, с адрес гр. Варна, ул. „Иван Драсов“, №16, ет.2, ап. 10 сумата от **2100 (две хиляди и сто)лева**, представляваща съдебно- деловодни разноси за адвокатско възнаграждение за въззивната инстанция, на осн. чл. 78,а л. 1 от ГПК.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния касационен съд на Република България с касационна жалба в едномесечен срок от съобщението при условията на чл. 280,ал. 1 и ал. 2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____